

Dənizdə gəmilərin toqquşmasının qarşısının alınmasına dair beynəlxalq qaydalar haqqında 1972-ci il Konvensiyası

20.10.72-ci ildə London şəhərində imzalanmış, 15.07.77-ci ildən qüvvəyə minmişdir.

Bu Konvensiyanın iştirakçıları

Dənizdə təhlükəsizliyi yüksək səviyyəyə çatdırmağı arzulayaraq,

Dənizdə insan həyatının mühafizəsinə dair 1960-cı il Beynəlxalq Konfransının yekun aktlarına əlavə olunmuş, dənizdə gəmilərin toqquşmasının qarşısının alınması haqqında Beynəlxalq Qaydalara yenidən baxılmasının və təzələnməsinin vacibliyini dərk edərək,

Adı çəkilən Qaydalara onların bəyənildiyi vaxtdan sonra əldə edilən tərəqqiyə uyğun yenidən baxaraq,

Aşağıdakılar barədə razılığa gəlmişlər:

Maddə 1. Ümumi öhdəliklər

Bu Konvensiyanın iştirakçıları Dənizdə gəmilərin toqquşmasının qarşısının alınması haqqında 1972-ci il Beynəlxalq qaydalarının (bundan sonra « Qaydalar» adlanacaq) yaratdığı, bu Konvensiyaya əlavə olunan Qaydaları və onlara Əlavələri tətbiq etməyi öhdələrinə götürürlər.

Maddə 2. İmzalama, təsdiq etmə, qəbul etmə, bəyənmə və qoşulma

1. Bu Konvensiya 1973-cü il iyunun 1-dək imzalanmaq və həmin tarixdən sonra ona qoşulmaq üçün açıqdır.

2. Birləşmiş Millətlər Təşkilatının, onun hər hansı bir xüsusi idarəsinin, Beynəlxalq atom enerjisi agentliyinin üzvü, yaxud Beynəlxalq Məhkəmə Statusu iştirakçısı olan dövlətlər aşağıdakı yollarla bu Konvensiyanın iştirakçısı ola bilərlər:

a) Təsdiq etmə, qəbul etmə yaxud bəyənmə sənədlərini qeyd -şərtsiz imzalama;

b) sonradan qəbul etmə, bəyənmə və təsdiq etmə şərti ilə təsdiq etmə, qəbul etmə yaxud bəyənmə;

s) qoşulma.

3. Təsdiq olunma, qəbul etmə, bəyənmə, yaxud qoşulma hökumətlərarası dəniz konsultativ təşkilatında, bundan sonra « Təşkilat» adlanacaq, müvafiq sənədin depozitə qoyulması yolu ilə həyata keçirilir. Təşkilat da öz növbəsində Konvensiyanı imzalamış və ya ona qoşulmuş dövlətlərin hökumətlərinə depozitə verilən belə sənədlərin hər biri barəsində və onun verilmə tarixi göstərilməklə, məlumat verir.

Maddə 3. Ərazidə tətbiqin yayılması

1. Hər hansı əraziyə inzibati hakimiyyət etdiyi hallarda Birləşmiş Millətlər Təşkilatı yaxud Konvensiyanın hər hansı ərazi üçün beynəlxalq məsuliyyət daşıyan hər hansı iştirakçısı istənilən vaxt bu Konvensiyanın belə ərazilərə tətbiqi haqqında Təşkilatın Baş Katibinə (bundan sonra «Baş Katib» adlanacaq) yazılı şəkildə xəbər verə bilər.
2. Bildiriş alınan tarixdən və ya orada göstərilən başqa bir tarixdən orada adı çəkilən ərazilərdə bu Konvensiya tətbiq olunur.
3. Bu Maddənin 1 bəndinə əsasən, hər hansı bir ərazi barəsində verilən xəbər, həmin ərazidən geri alınmaqla, bu Konvensiyanın həmin əraziyə tətbiqi bir ildən yaxud geri çağırma zamanı göstərilən daha çox müddətdən sonra dayandırılır.
4. Baş Katib həmin Maddəyə əsasən, onun tətbiqinin genişləndirilməsi və ya geri çağırılması barəsində edilən xəbərdarlıqlar haqqında Konvensiyanın bütün iştirakçılarna məlumat verir.

Maddə 4. Qüvvəyə minmə

1.
  - a) Bu Konvensiya öz ümumi ticarət donanması sayına, yaxud hansının əvvəl yerinə yetirilməsindən asılı olaraq tonnajına görə ümumi tutumu 100 registr ton və daha çox olan, dünya gəmi donanmasının 65%-dən az olmayan hissəsini təşkil edən, azı 15 dövlətin Konvensiya iştirakçısı olduğu tarixdən 12 ay sonra qüvvəyə minir.
  - b) Bu Maddənin (a) yarımbəndindəki müddəadan asılı olmayaraq, həmin Konvensiya 1976-cı il yanvarın 1-dək qüvvəyə minməyəcəkdir
2. Bu Konvensiyanı təsdiq, qəbul etmiş və bəyənmiş yaxud bu Maddənin (a) yarımbəndində nəzərdə tutulan şərtlər yerinə yetirildikdən və Konvensiya qüvvəyə mindikdən sonra Maddə 2-yə əsasən ona qoşulmuş dövlətlər üçün bu Konvensiya özü qüvvəyə mindiyi gündən qüvvəyə minir.
3. Konvensiya qüvvəyə mindikdən sonra ona qoşulmuş, onu təsdiq, qəbul etmiş və bəyənmiş dövlətlər üçün Konvensiya Maddə 2-yə əsasən müvafiq sənədlərin depozitə qoyulduğu gündən qüvvəyə minir.
4. Maddə 6-nın 4-cü bəndinə müvafiq bu Konvensiyaya edilən hər hansı düzəliş qüvvəyə mindiyi gündən sonra onun hər hansı təsdiqi, qəbulu və bəyənilməsi yaxud ona qoşulmalar həmin düzəliş nəzərə alınmaqla həyata keçirilir.
5. Bu Konvensiya qüvvəyə mindiyi gündən Qaydalar, Dənizdə gəmi toqquşmasının qarşısını almaq haqqında 1960-cı il Beynəlxalq Qaydaları əvəz etməklə onu ləğv edir.
6. Baş Katib bu Konvensiyanı imzalamış və ya ona qoşulmuş dövlətlərin hökumətlərinə Konvensiyanın qüvvəyə mindiyi tarix haqqında məlumatı verir.

Maddə 5. Konvensiyaya yenidən baxılması

1. Həmin Konvensiya, Qaydalara yaxud hər iki sənədə yenidən baxılması üçün Təşkilat Konfrans çağıra bilər.

2. Konvensiyaya, Qaydalara yaxud hər iki sənədə yenidən baxılması üçün Konvensiya iştirakçılarının üçdə birindən az olmayan hissəsinin xahişi ilə Təşkilat Konvensiya iştirakçılarının Konfransını çağırır.

Maddə 6. Qaydalara düzəlişlər

1. Konvensiyanın hər hansı iştirakçısı tərəfindən Qaydalara təklif edilən düzəlişlərə həmin iştirakçının xahişi ilə Təşkilatda baxılır.

2. Qanunlara edilən belə düzəlişlər dənizdə təhlükəsizlik Komitəsi Təşkilatı iştirakçılarının və səs verənlərin üçdə iki səs çoxluğu ilə bəyənildikdən sonra bütün Konvensiya iştirakçılarna və Təşkilat üzvlərinə, düzəlişin Təşkilatın Assambleyasında müzakirəsinə azı altı ay qalmışadək müddətdə göndərilir.

3. Məclis iştirakçılarının və səs verənlərin üçdə iki səs çoxluğu ilə bəyənilən düzəliş qəbul edilməsi üçün Baş Katib tərəfindən Konvensiya iştirakçılarna göndərilir.

4. Əgər Konvensiya iştirakçılarının üçdə bir hissəsi Assambleyanın təyin etdiyi ilkin müddətdə həmin düzəliş barədə Təşkilata öz etirazını bildirmirsə, onda bu cür əlavə düzəliş bəyənilməyi vaxt Assambleya tərəfindən müəyyən edilən gündən qüvvəyə minir. Bu Maddədə adı çəkilən tarixlər Assambleyada iştirak edənlərin və səs verənlərin üçdə iki səs çoxluğu ilə müəyyənləşdirilir.

5. Hər bir əlavə düzəliş, qanun qüvvəyə minən andan aid olduğu maddədəki əvvəlki müddəanı əvəz edir və düzəlişə etiraz etməyən bütün Konvensiya iştirakçılarna aid edilir.

6. Baş Katib bu Maddəyə əsasən edilən bütün xahişlər, bildirişlər və hər hansı düzəlişin qüvvəyə mindiyi tarix haqqında bütün Konvensiya iştirakçılarna və Təşkilat üzvlərinə məlumat verir.

Maddə 7. Ləğv etmə

1. Bu Konvensiyanın hər bir iştirakçısı onun qüvvəyə mindiyi gündən beş il keçdikdən sonra istənilən vaxt Konvensiyanı etibarsız elan edə bilər.

2. Konvensiyanın ləğv edilməsi, bu haqda sənədin Təşkilata depozitə verilməsi ilə həyata keçirilir. Baş Katib Konvensiyanın bütün başqa iştirakçılarna onun ləğv edilməsi barəsində sənəd alınması və onun depozitə verilməsi tarixi haqqında məlumat verir.

3. Ləğv etmə, sənədin depozitə verildiyi gündən bir il və ya həmin sənəddə göstərilən daha çox müddətdən sonra etibarsız hesab olunur.

Maddə 8. Depozitə qoyulma və qeydiyyatdan keçmə

1. Bu Konvensiya və Qaydalar Təşkilatda depozitə qoyulduqdan sonra, Baş Katib onların əslinin təsdiq olunmuş surətlərini Konvensiyanı imzalayan və ya ona qoşulan bütün dövlətlərin hökumətlərinə göndərir.

2. Bu Konvensiya qüvvəyə mindikdən sonra, onun mətni Birləşmiş Millətlər Təşkilatı Nizamnaməsinin 102-ci Maddəsinə müvafiq qeydiyyatdan keçmək və nəşr olunmaq üçün Baş Katib tərəfindən Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Katibliyinə göndərilir.

Maddə 9. Dillər

Qanunla birlikdə bu Konvensiya hər ikisi eyni qüvvəyə malik ingilis və fransız dillərində yegənə nüsxədə tərtib olunub. Rus və ispan dillərinə rəsmi tərcümələr tərtib olunub. Rus və ispan dillərinə rəsmi tərcümələr imzalanmış orijinala birlikdə hazırlanıb depozitə veriləcək.

Öz müvafiq hökumətlərinin lazımi səlahiyyətlərinə malik aşağıda imza edən şəxslər həmin Konvensiyanı təsdiq etdilər.

London, min doqquz yüz yetmiş ikinci il, oktyabrın iyirmisində icra edildi.

İmzalar verilməmişdir.

Azərbaycan Respublikası bu Konvensiyaya [22 aprel 1997-ci il tarixli, 273-IO nömrəli Qanununa əsasən qoşulmuşdur \(«VneshExpertService» LLC\).](#)

© *VneshExpertService LLC*